

[Stensballe.]

ter, ikke mindst til forøget Dækning af det stadig stigende Vejslid. Tiden har ogsaa begyndt at vise os, at de store særlige Vejarbejders Igangsættelse har medført forringet Vedligeholdelsesmulighed, idet Udgifterne til særlige Vejarbejder indgaar i Kommunernes Fordelingsudgifter og derfor medvirker til at nedbringe Kommunernes Dækningsprocent til Vedligeholdelsen. Vi tror, at der i det lange Løb som Helhed vil blive udført lige saa betydningsfulde Arbejder ved Kommunernes egen Foranstaltning, som naar det paatvinges Kommunerne at skaffe store Beløb til Dækning af deres Andel i Udgifterne til de særlige Vejanlæg, saaledes som det blev paatvunget i Henhold til de to Love. Om Berettigelsen af og Lovhjemmelen til at administrere Lovene, som sket er, skal jeg angaaende vort Synspunkt henvide til de tidligere Forhandlinger. Jeg kan dér ogsaa tage det konservative Folkeparti med — det gav sig et eklatant Udslag ikke mindst i Folketinget sidste Foraar. Jeg beklager, at der, saa vidt jeg har kunnet faa Erfaring derom, kun i ringe Grad er taget Hensyn til Henstillingerne fra vort Parti og det konservative Folkeparti, men Oplysninger om, hvorledes der har været administreret siden den Tid, vil vi i alt Fald sikkert kunne faa under den Udvalgsbehandling, der forhaabentlig til sin Tid bliver Resultatet af første Behandling af det Lovforslag, som jeg herved har den Ære at forelægge.

Jeg vil gerne udtale — uden at komme nærmere ind paa det Tilløb til Centralisering af vor Vejadministration, der har fundet Sted i de to sidste Aar —, at Kommunerne, naar de faar selvstændig Raadighed over større Midler, efter vor Opfattelse i ganske anderledes Grad end nu er i Stand til at lade Arbejder udføre paa de Tider af Aaret, da Beskæftigelsesgraden er forholdsvis mindst, med andre Ord afpasse Udførelsen efter den stærkere eller mindre stærke Beskæftigelse. Det staar for os saaledes, at store Vejarbejder giver store Sommerarbejder. Derigennem svækkes ogsaa Adgangen for Erhvervslevet til at faa Arbejdskraft paa den Tid, det har mest Trang dertil. Den lettere Vejbygning — og under de nuværende Forhold efter vor Opfattelse nødtørftige Vejbygning — kan i overvejende Grad give mere Vinterarbejde, idet disse Arbejder i hvert Fald for en større Del kræver Stenslagning, Grusharpning og lignende. Efter at nu det konservative Folkeparti gennem sit Manifest i Sommer og for øvrigt gennem det Forslag, som Partiets Bestyrelse har forelagt i det

andet høje Ting, tydeligt har tilkendegivet, at det er til Sinds i nogen Grad at vandre med os, ad vor Vej, har vi saa meget større Grund til at vente et gunstigt Resultat af dette vort Forslag. Vi føler os ikke tilfredse med de Forbedringer, der opnaaedes i Fjor i Landstinget, selv om vi maa erkende, at der skete Forbedringer her.

Det Forslag, vi nu stiller, gaar ud paa at tilsikre Kommunerne større Dækning, for Amts- og Sognekommunernes Vedkommende indtil 90 pCt. af deres Vejudgifter. Vi formener, at under de nuværende økonomiske Forhold er en Dækning paa 90 pCt. baade for Amts- og Sognekommunerne ganske uden Fare, idet deres økonomiske Forhold betinger den størst mulige Spar-sommelighed. Men tillige vil en saadan Dækning være af den allerstørste Betydning for Kommunernes Økonomi og derigennem kunne bidrage i væsentlig Grad til at lette det Skattetryk, som jo er blevet alt for stort. Vi kan heller ikke se bort fra, at den nuværende Benyttelse af Danmarks Vejnet retfærdiggør den foreslaaede Dækningsprocent.

For hurtigst muligt at kunne opnaa den tilsigtede Dækning paa 90 pCt. foreslaar vi i § 1, at Finansministeren efter Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg kan fastsætte Benzinafgiftens Størrelse indenfor en Grænse af 10 Ø. pr. Liter. Derigennem vil man opnaa at kunne forøge Motorafgifterne med et Beløb, som, hvis den nuværende Motorkørsel holder sig, vil andrage op imod 10 Mill. Kr., og derigennem er der altsaa givet Mulighed for at sikre de 90 pCt., jeg nævnte.

Det siger sig selv, at naar vi har til Hensigt at undlade i Fremtiden at udføre disse særlige Vejarbejder, i hvert Fald uden efter særlig Bevilling — for Kommunerne maa jo saa selv tage Styret, det er ogsaa det rigtige, og jeg tror, de har større Forstaaelse af disse Forhold end Centraladministrationen i København —, maa de nuværende 3 første Stykker af § 9 bortfalde. Det er ogsaa sket i den Affattelse af § 9, som vi her foreslaar. Men derigennem gives ogsaa Styrelsen af Vejvæsenet helt og holdent tilbage til Vejejerne, til de stedlige Vejmyndigheder, og det anser vi for rigtigt og godt.

Tillige er det foreslaaet at opnaa en hurtigere Refusion af de afholdte Udgifter ved, at de Aaremaal, efter hvis Gennemsnit Dækning finder Sted, rykkes et Aar nærmere ved Udgifternes Afholdelse, med andre Ord, at for Amtskommunernes Vedkommende skal Gennemsnittet første Gang, altsaa pr.